

ЈУБИЛЕЈ ПАВЛА ПОПОВИЋА

(Научни скуп „Периодизација нове српске књижевности“, Српска академија наука и уметности, Одељење језика и књижевности, Београд, 25–26. априла 2018. Године)

Обележавајући сто педесету годишњицу рођења Павла Поповића (16. IV 1868 – 4. VI 1939), Српска академија наука и уметности организовала је научни скуп *Периодизација нове српске књижевности*. Након уводних речи председника Академије др Владимира Костића, секретара Одељена језика и књижевности Академије др Предрага Пипера и пленарног излагања др Злате Бојовић (*Павле Појовић у историји српске књижевности*), учесници скупа поднели су двадесет осам реферата: Н. Милошевић-Ђорђевић (*Павле Појовић и народна књижевност*), Б. Летић (*Анђичке музе у ренесансним делима као мајрица неким народним бајкама. О њрожимању народне и средње књижевности Павла Појовића*), Љ. Јухас-Георгијевска (*Павле Појовић о старим српским биографијама*), Б. Ђорђевић (*Компаративна исцраживања ушницаја француске на дубровачку књижевност Павла Појовића*), С. Петаковић (*Одјек књижевноисторијске концепције Павла Појовића*), М. Алексић (*Књижевноисторијски ставови Павла Појовића*), М. Недић (*Павле Појовић о савременицима*), С. Грубачић (*Проблем периодизације*), П. Пијановић (*Српска књижевност на међи средњега и новога века*), М. Стефановић (*Просветљеност на међи? Павле Појовић – Досићеј Обрадовић – Јован Скерлић*), Д. Иванић (*„Досићејево доба“ у периодизацији српске књижевности*), А. Милановић (*Корелација између периодизације српске књижевности и српској књижевној језика*), З. Несторовић (*Књижевноисторијска начела Павла Појовића у периодизацији српске драме XIX века*), Д. Грбић (*Пошлед Павла Појовића на дело Досићеја Обрадовића и појмови „Досићејеве епохе“ и „Досићејевога доба“*), Н. Николић (*Предромантизам и концепције историје српске књижевности Милорада Павића и Јована Деретића*), Г. Максимовић (*Периодизација епохе реализма у српској књижевности*), Ј. Новаковић (*Правци у српској и француској књижевности XX века*), М. Лома (*Скерлићева периодизација*), Ј. Делић (*Критеријуми периодизације и периоди у српској књижевности XX века*), В. Матовић (*Страни обрасци у часописима српске модерне*), Ј. Попов (*На темељима праксе: периодизација српске књижевности Јована Деретића*), А. Јерков (*Периодизација савремености. Од постромодернизма до продукционизма*), А. Петров (*О периодизацији српске поезије у 20. веку*), С. Ђорђевић (*Доба постромодернизма у српској књижевности 1980–1990*), А. Јова-

новић (*Генеза и садржај њојма неосимболизам у српској поезији друге половине XX века*), Р. Микић (*Рана проза Миодраја Булајићовића као књижевноисторијски проблем*), Ј. Пејчић (*Основи и исходниша периодизовања нове српске књижевности*), П. Петровић (*Могућности периодизацијској одређења савремене српске књижевности*).

Рад Павла Поповића на проучавању и периодизацији књижевности није лако ни скицарит због замашности и ванредног значаја готово свих главних струја али и рукаваца његових научних прегнућа. Утврђујући место дубровачке књижевности у систему српске књижевности Поповић је схематизовао структуру тог система (стара–средња–нова књижевност), формирајући уједно и канон националне културе. Тиме је утемељио књижевноисторијску перспективу која је била полазиште за сва потоња изучавања. Потом је на глобалном плану успоставио периодизацију српске и југословенске књижевне историје, која се дуго одржавала у науци о књижевности. Посебан допринос дао је проучавањем српске, потом и југословенске, књижевности готово у целини – што је методолошка оријентација за чије спровођење је ретко који историчар књижевности имао научног капацитета као сам Поповић. Стога је изучавање Поповићевог рада, са посебним усредсређивањем на питање периодизације – које је због немогућности једностраног и општеприхваћеног теоријско-методолошког решавања у науци стално отворено – био подстицајни изазов за учеснике Академијиног скупа. Настојали су да свестраним сагледавањем Поповићевог дела одреде његов значај у науци о књижевности. Реферати са скупа се у основи могу груписати у два тематска блока. Први је посвећен пољима којима се Павле Поповић непосредно бавио – историја српске и југословенске књижевности, периодизација књижевности, француско-српске књижевне везе и др. – остављајући дубоки траг у науци о књижевности. У овом блоку размотрено је деловање Поповића у широком научном контексту. Осветљен је допринос прегалаца (Л. Мушицки, Ј. Добровски, Л. Бојић, П. Шафарик, Ј. Суботић, В. Јагић, С. Новковић) који су, посредно или непосредно, утицали на заснивање Поповићеве књижевноисторијске перспективе, али су истражени и одједи Поповићевог рада у потоњим концепцијама историје српске књижевности (Т. Остојић, А. Гавриловић, Д. Павловић, М. Павић, Ј. Деретић и др). Други тематски круг окупио је радове о општим теоријско-методолошким питањима периодизације и прилоге посвећене периодизацији српске књижевности XX века. У целини гледано, научни скуп *Периодизација нове српске књижевности* донео је значајан помак у ширем сагледавању и правилнијем самеравању доприноса Павла Поповића српској и оштој науци о књижевности.